

Minnesnoteringar från träff med tävlingsledare 2006-11-26.

Träffen började med att Inger hälsade välkommen och gick igenom schemat för dagen. Som första punkt diskuterades de frågor som kommit inför mötet. Frågorna delades upp efter respektive grupp och först ut var sökfrågorna, sedan togs rapport-, spår- och lydnandsfrågorna upp i tur och ordning (frågorna har bearbetats och kortats ned något i dessa anteckningar).

Sök

Fråga 1: I elitklass sök, hur ska man döma om föraren passerar slutmarkeringen när hunden är ute på sista skicket?

Enligt reglerna är momentet slut när föraren passerar, alltså räknas inte det skick hunden är ute på, oavsett om hunden t ex hittar figurant, blindmarkerar etc.

Det diskuterades om förare kan undvika att få nerdrag pga. blindmarkering genom att medvetet passera slutmarkering. Risken för detta bör dock vara liten eftersom man som domare bör se samma sak som föraren och alltså hinner döma blindmarkeringen innan föraren passerar slutmarkeringen.

Fråga 2: Ska en skallmarkerande hund fortsätta skälla till dess att föraren når fram eller ända till dess att domaren når fram?

Hunden ska skälla till dess att föraren når fram. Sedan är det upp till domaren att hänga med föraren så att han/hon kan göra en riktig bedömning av utförandet. Vi diskuterade sedan om hur nära föraren ska komma innan skallgivningen upphör för högsta betyg. Inger påpekade att det är en bedömningsfråga men att det viktigaste är att hunden inte lämnar figuranten för att möta föraren.

Fråga 3: En hund markerar en figurant som ligger dold i en låda. Vid nästa skick går hunden tillbaka till lådan och markerar den på nytt. Lådan är nu tom och locket är avtaget, inget är kvarglömt i lådan. Lådan är så hög att hunden inte kan kontrollera insidan visuellt. Är detta en blindmarkering?

Ja, detta är tveklöst en blindmarkering, en hund bör inte ha några som helst bekymmer att avgöra att lådan är tom utan att ta hjälp av synen.

Fråga 4: Föraren väljer själv att bryta under söket. Han/hon tar sedan upp en leksak eller godis och ger till hunden. Kan detta anses vara fel då godiset/leksaken tas fram på gemensam mark?

Ja, det är fel att göra så men det går inte att döma då ju föraren redan brutit. Som domare bör man dock i en sådan situation påpeka för föraren att det inte är tillåtet att göra så då man fortfarande befinner sig på gemensam mark.

Fråga 5: På ett skick kommer hunden förs tillbaka med figurantens mössa. Domarna ignorerar detta och föraren skickar hunden på nytt. Hunden återvänder denna gång med

figurantens ena vante. På nästa skick ropar figuranten då hunden nu smular sönder figurantens liggunderlag. Domarna bryter då provet för den hunden. Borde domarna ha brutit tidigare, kanske redan när mössan kom in?

Om man kan vara helt säker på att hunden tagit mössan från figurantens huvud ska hunden brytas redan där. Det kan dock vara svårt att vara säker på detta utan att kontrollera med figuranten, mössan kan ju till exempel vara tappad så att hunden funnit den på marken. I så fall har den gjort rätt. Det bästa i denna situation är därför att tillfälligt bryta provet för att fråga figuranten om hunden tagit föremålet från figuranten eller funnit det på marken och sedan fortsätta provet om hunden inte tagit mössan från figurantens kropp.

På TL-konferensen påtaladesdes vikten av utbildning av de funktionärer som skall medverka vid prov och tävlingar, t.ex. sökfiguranter, spårläggare, mottagare på budföring etc.

Fråga 6: Hunden tar upp sökrullen på väg in. Ska detta dömas som blindmarkering?

Frågan diskuterades och vi kom fram till att det bästa är att låta hunden göra ett påvis. Om hunden inte finner figuranten eller verkar osäker på vägen ut är det en uppenbar blindmarkering. En följdfråga om hur man skulle ställa sig om föraren inte vill göra påviset uppstod. Föraren kan inte neka att göra påvis, det är upp till domaren att avgöra detta. Möjligen kan man i ett sådant läge välja att döma som blindmarkering utan att utföra påviset då föraren uppenbarligen själv anser att det inte är meningsfullt att gå ut på påvis.

Rapport

Fråga 1: När hund och förare nått fram till startplatsen, är det tillåtet att ge sitt-kommando innan de 30 sekunderna påbörjats? Och hur dömer man om hund som inte självmant satt sig vid halt självmant (utan kommando) sätter sig under de 30 sekunderna?

Enligt reglerna ska hunden sätta sig självmant. Frågan är alltså inte om man ska ge nerdrag på betyget utan hur mycket. Tävlingssektorn anser att ett nerdrag på 0,5 poäng kan vara lämpligt. Om felet upprepas bör dock betyget sänkas ytterligare.

Spår

Fråga 1: En hund förs fram till spåret iförd skor på baktassarna. När domaren ifrågasätter detta svarar den tävlande att hunden behöver ha skor då den har sår på baktassarna som riskerar att gå upp om hunden rör sig i skogen utan skor, samt att det andra domarlaget på plats gett henne tillåtelse att starta med skor på hunden. Är det rätt att låta hunden starta?

Inger berättade att det enligt SKKs regler inte är tillåtet att ha någon form av bandage eller andra hjälpmedel på hunden. Är hunden skadad ska den inte starta. Man får heller inte till exempel tejpa sporrarna på hund i förebyggande syfte. Detta är dock tillåtet på hundkapplöpningstävlingar. En följdfråga kom upp: om föraren tar av hunden skorna i exemplet ovan, får ekipaget då starta? Hunden har ju fortfarande skador på tassarna. Inger svarar att det är upp till föraren att avgöra detta (så vida hunden inte är uppenbart skadad/haltar). Det poängterades att det är viktigt att information om att bandage och andra hjälpmedel är förbjudna når ut till de tävlande. En diskussion om det riktiga att inte tillåta bandage eller liknande i förebyggande syfte (till exempel tejpning av sporrar) uppkom. Det beslutades tillslut att uppdra åt distriktets tävlingssektor att sätta samman en skrivelse angående detta. Att inte heller täcke eller dyna vid platsläggande är tillåtet togs också upp. Hundar som behöver täcke/dyna hänvisas till att tävla under sommaren.

Fråga 2: På en tävling är stegen hal och hunden vill inte gå upp på stegen. Föraren hävdar att materialet är undermåligt och att det måste åtgärdas innan momentet kan provas. Hur löser man denna situation på bästa sätt?

Man bör kontrollera stegen innan provet. Om den är hal kan man till exempel rugga upp ytan med en rasp eller liknande. En följdfråga om huruvida det är tillåtet att ha heltäckningsmatta på stegpinnarna kom upp. Det bör vara tillåtet. Det viktiga är inte vilket underlag stegen har så länge som det inte är halt eller på annat vis farligt för hunden.

Lydnad

Fråga 1: Om ett ekipage brutit ett moment kan de då få göra om momentet som träning innan provet fortsätter?

Nej, det bör inte tillåtas. Möjligen kan det i särskilda undantagsfall vara tillåtet i appell klass eller lydnads klass I. Det påverkar hunden under resten av provet om den får träna under provets gång. Ett bra sätt att lösa önskemål om träning är att erbjuda de tävlande att man lämnar kvar utrustning på planen när sista hunden är klar så att de som vill kan träna.

När de inkomna frågorna gått igenom fortsatte träffen med att gå igenom de synpunkter som rapporterats in till Jörgen under året:

- 1) Spårtävling där det saknades skisser till spåren.
- 2) Spårläggare som inte fått tillräcklig utbildning innan provet.
- 3) Meddelande om ändrad samlingstid som inte nått fram.

Efter diskussion konstaterades att man bör kontrollera att meddelande om ändrad samlingstid nått fram.

I samband med diskussionen om samlingstider kom ytterligare en fråga upp: Vems ansvar är det att besluta att en tävlande som kommit för sent inte får starta? Det bör vara tävlingsledarens sak, men en bra regel är att tävlande, som kommer när tiden för samling har passerats, inte bör få starta. Om den tävlande ringt och meddelat sen ankomst kan man självfallet välja att vänta något med samlingen om tidsschemat medger detta, alternativt kan man föröka lösa situationen på annat sätt så att denna tävlande kan få starta. Inger poängterade också att det är viktigt att alla funktionärer är välutbildade för sin uppgift, särskilt de som kommer i kontakt med hund (till exempel sökfiguranter eller mottagare på budföring).

Träffen gick sedan över till att diskutera de nya bruksreglerna och de ändringar som skett.. Här följer ett kortare sammandrag av ändringarna.

Allmänna bestämmelser:

Det blir tillåtet för rasklubbar att, i samråd med distriktet, anordna prov i alla grupper och klasser. Denna möjlighet gäller dock endast bruksrasernas rasklubbar.

Man kan inte längre bli nedflyttad till en lägre klass på grund av uteblivna resultat i den klass man är uppflyttad till.

Vid fler anmälningar än antal platser på prov ska den ras som klubben företräder få företräde på prov som arrangeras av rasklubb.

Det blir tillåtet att lotta grupptillhörighet innan tävlingen så att man exempelvis kan kalla halva startfältet till samling i spårskogen och andra halvan till appellplanen. Lottning om startordning sker sedan inom varje grupp.

Betyg under 10 ska motiveras.

Man kan inte längre arrangera internationella bruksprov i Sverige då våra svenska provregler är specifika för vårt land. Internationella prov arrangeras fortsättningsvis endast i IPO och skydds.

Skyddsfiguranter måste vara utbildade utom den som är figurant vid avsökande och den passiva figuranten i momentet Dubbelretning.

Endast de raser som SBK har avelsansvaret för får tävla i Skydds.

Vid dubblerad tävling bör en reservlista per dag upprättas.

Kan ej kvalificera lydnad via bruksprov.

Distriktet kallar även fortsättningsvis överdomare, domare samt skyddsfiguranter, detta gäller även för prov som arrangeras av rasklubb.

Lydnad

Appell

Linförighet får koefficient 4

Fritt följ utgår

Hopp över hinder får koefficient 4 och utförs som ”hopp-sitt-hopp”.

Lägre klass

Linförighet får koefficient 4

Framföregående får koefficient 3

Fritt följ utgår.

Kryp utökas till 4 meter och koefficienten blir 5

Apport får koefficient 5

Högre klass

Inkallning med ställande får koefficient 4

Framåtsändande får koefficient 4

Platsläggande utgår

Stående utgår

Kryp utökas till 8 meter och koefficienten blir 4, i övrigt som tidigare.

Hopp över hinder placeras som sista lydnadsmoment (gäller alla klasser)

Elitklass

Fritt följ får koefficient 4

Kryp utökas till 12 meter med ett avbrott samt en vinkel till höger och en till vänster.

Hopp över hinder får koefficient 2

Specialmoment

Appellklass

Koefficienten höjs till 7 (gäller både spår, sök och rapport).

Effektiv söktid 5 min.

Skydd

Högre klass

Uppletande av föremål ändras så att 6 föremål placeras ut, 4 av dessa ska hämtas in av hunden.

Dubbelretning får en ändring av texten så att det nu står att ”för högsta betyg krävs att hunden utan förarens hjälp ska avvisa överfallet”. Den gamla texten angående detta är borttagen.

Tillagd text: För högsta betyg krävs att hunden utan förarens hjälp avvisar överfallet.

Elitklass

Avsökande, effektiv söktid blir 10 minuter

Spår

Texten om ompår ändrad.

Föremål får ej placeras ut närmare vinkel än 50 meter i lägre och högre klass. I elitklass är motsvarande avstånd mellan vinkel och föremål 10 meter.

Föremålen får inte placeras tidigare än efter 150 meter (lkl) resp. 100 meter (hkl och ekl) spårsträcka.

Funktionären i spårslutet måste inte stå vid slutet hela tiden, det räcker att figuranten finns på plats straxt innan maxtiden går ut. Därför är det viktigt att den tävlande väntar vid spårslutet till dess att funktionären kommit. Det är viktigt att man informerar de tävlande om detta.

Lägre klass

Påsläpp, nytt moment med koefficient 5 (koefficienten på spåret blir 21). Föraren väljer själv sätt för påsläpp. Domaren följer spårarbetet i 125 meter, genom att följa med ut i spåret om terrängen kräver det. Om möjligt ska en vinkel finnas inom detta område, men ingen apport. Inget nytt påvis ges om ekipaget misslyckas i "Påsläpp på spår", men de får fortsätta med momentet "Spårning".

Högre klass och Elitklass

Vid bakspår kommenderar tävlingsledaren "bakspår, tillbaka till rutan" vid annat kommenderar tävlingsledaren "tillbaka till rutan". Föraren kommer alltså att veta om hunden bakspårar.

Elitklass

Uppletande av spår får maxtid 3 minuter

Rapport

Om flera klasser använder samma bana ska lägsta klassen starta först. Sedan fortsätter man i den ordning som hundarna kommit in.

Tidsintervallet mellan klasserna kan man länga om man så önskar.

Mjölksyran försvinner.

Sök

Ny text angående markering. Nödvändigt för domaren att följa med föraren ut för att se att hunden varit framme och sedan kalla ut figuranten.

Förare har möjlighet att vattna hunden på stigen när tidtagningen pågår, inte vid andra tillfällen.

När ändringarna i de nya bruksprovsreglerna gått igenom informerade Inger kort om den nya bruksprovvarianten bevakning. Då dessa prov inte får dömas av andra än de som har specialutbildning inom detta område lämnades dessa regler utan närmare genomgång.

Två frågor angående uppletande ställdes. Ska en hund som söker ”på måfå” (dvs ej dirigeras av föraren) och får in alla föremål få full poäng? Nej, egentligen inte. Är det dubbelkommando att visa riktning samt ge muntligt kommando? Nej, det är tillåtet.

Inger informerade om några ändringar i championatbestämmelserna.

Efter detta var det dags för lunchrast och sedan fortsatte träffen med de nya lydnadsbestämmelserna.

Kort information om de huvudsakliga förändringar i bestämmelser för Lydnadsprov från 2007-01-01.

I klass I-III har revideringsgruppen i sitt remissunderlag arbetat med stegring genom klasserna upp till elitklass som utgångspunkt. Vissa moment har därför förändrats, några tidigare moment har utgått och ersatts av andra moment. Revideringsgruppens grundtanke med detta har varit att möjliggöra för föraren att i sin utbildning av hunden kunna göra detta stegvis och då successivt öka svårighetsgraden.

Elitklassen är överlag anpassad till den revidering som FCI redan har genomfört, och som Sverige då medverkade i. I vissa länder trädde reglerna i kraft 2006-01-01. I Sverige träder revideringen i kraft 2007-01-01, samtidigt som övriga klasser.

Allmänna bestämmelser:

Ny kategori Lydnadsprovsdomare införs. Dessa är i botten aktiva tävlande i Klass III och Elit, utan tidigare domarutbildning, och som har genomgått en utbildning enbart inriktad på Lydnadsprov.

Avseende anmälan till lydnadsprov har en tydligare skrivning införts av vad som redan gäller, att anmälan på plats dagen för tävlingen (sk ”drive-in”) medges inte.

Stående som utgångsställning utgår.

En ny skrivning i gruppmomenten gällande domarens agerande i fall där hundar går upp införs; vid risk för slagsmål etc.

En rekommendation att en domare bör inte döma fler hundar än 25 per dag. Vid hög anmälningssiffra ska hänsyn tas till plats och övriga omständigheter samt aktuell domare ska *alltid* vidtalas och ge sitt godkännande.

Vid *internationellt lydnadsprov elitklass* är max antal hundar 25. Är fler hundar anmälda får lottning ske eller också kan två domare anlitas. Uppdelning i två grupper får inte ske då det vid utdelande av CACIOB ska vara en och samma tävling. Momenten fördelas då mellan de båda domarna så att respektive domare har dömt samtliga hundar i samma moment.

Förändring har skett avseende hund som utträttar naturbehov. I elitklass försvinner avdraget om 40 poäng och istället diskvalificeras hunden (i enlighet med FCI:s revidering). I övriga

klasser underkänns momentet och helhetsintrycket.

I elitklass införs (i enlighet med FCIs revidering) även ett varningssystem; ”gult kort”, två varningar med ”gult kort” innebär diskvalificering, ”rött kort”. Precis som i tidigare regler är (oavsett klass) inte överdriven uppmuntran mellan momenten tillåten.

Nytt i Lydnadsprovsbestämmelserna from 2007-01-01

Skrivet av Anna-Carin Andersson

TL: Före varje rekommenderad kommendering förutsätter jag att TL har anvisat ”start/sändplats” till ekipaget.

Om inte annat anges börjar och slutar momentet i utgångsställning.
Utgångsställning är sittande vid förarens vänstra sida.

Klass I

Fritt följ utgår!

Nytt moment 7: **Apportering**

Nytt utförande moment 8: **Hopp över hinder**

1. Platsliggande

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen. Som rekommendation bör inte momentet genomföras med fler än 8 hundar i gruppen.

I övrigt inga ändringar

2. Tandvisning / Tillgänglighet

Ska inte göras som gruppmoment med hundar sittande på rad efter moment platsliggning. Detta ska utföras som första eller sista moment för varje ekipage eller på väg ut från plan från platsliggningen. Rekommenderad från SKK konferens är det första alternativet. Domaren avgör om bord ska användas.

3. Linförighet - Inga ändringar

4. Laggande - Inga ändringar

5. Inkallande - Inga ändringar

6. Ställande - Inga ändringar

7. Apportering

Utförande:

Hunden i utgångsställning. Hunden skall, efter order av tävlingsledaren, på kommando av föraren gripa en apportbock av trä, som av föraren hålls på lämpligt avstånd framför hundens nos. Hunden skall hålla apportbocken ca 5 sek. Därefter skall föraren, efter order av tävlingsledaren, kommendera hunden att avlämna apportbocken.

TL rekommenderad kommendering:

Håll fram apport, kommendera, ta apport, moment slut.

Föraren ska sätta fram apporten på lämpligt gripavstånd för sin hund och hålla den framför hundens nos, därefter kommenderar TL momentet vidare. Om hund griper apport i förväg då föraren sätter fram apporten räknas de 5 sekunderna från gripandet.

8. Hopp över hinder

Utförande:

Hunden lämnas i sittande ställning på valfritt avstånd från hindret. Föraren ställer upp på valfritt avstånd på motsatta sidan i riktning mot hindret. Innan föraren lämnar hunden får kommandot "Stanna kvar" användas. På förarens kommando skall hunden hoppa fritt över hindret och inta utgångsställning.

Hindret skall vara täckt och hopphöjden vara densamma som hundens mankhöjd, avrundad till närmaste 5 cm. På begäran av föraren kan höjden sättas högre, dock högst 1 m.

TL rekommenderad kommendering:

Ställ upp på lämpligt avstånd, (TL anvisar på vilken sida om hindret ekipaget ska ställa upp), **lämna hunden och inta lämpligt avstånd** (på andra sidan hindret), **kommendera, moment slut**.

Vid de tillfällen hund inte sätter sig i utgångsställning efter hoppet, ska TL inte invänta detta för länge, ca 3 sekunder sen talar TL om att momentet är slut oavsett om hunden sitter eller inte.

Klass II

Ställande utgår!

Nytt moment 5: **Sändande med ställande**

1. Platsliggande

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen. Som rekommendation bör inte momentet genomföras med fler än 8 hundar i gruppen.

I övrigt inga ändringar

2. Fritt följ - Inga ändringar

3. Läggande - Inga ändringar

4. Inkallande med ställande - Inga ändringar

5. Sändande med ställande

Utförande:

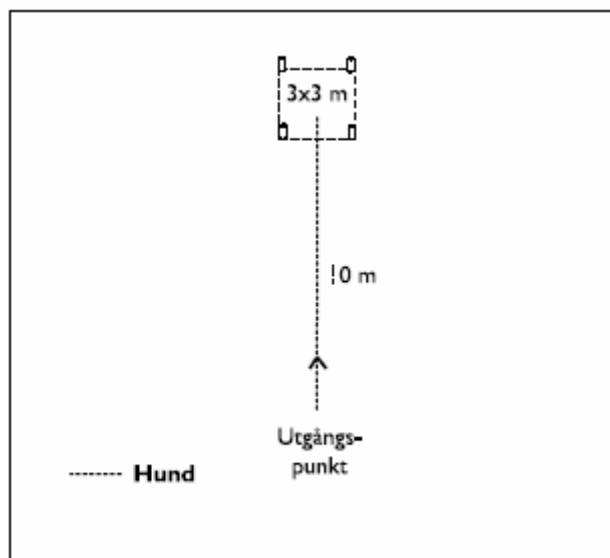
Ekipaget ställer upp på ca 10 m avstånd mitt för en markerad ruta 3 x 3 m. På kommando sänds hunden in i rutans hörn där den kommenderas till stående. Föraren avgör själv när ståkommandot

ges. Hunden ska efter ståkommandot förbli stående inom rutans hörn i ca 3 sek, varefter tävlingsledaren ger order att avhämta hunden.

Uppläggning:

Rutan skall vara 3 x 3 m. Rutans hörn utmärks med koner. Konerna ska vara väl synliga för föraren och ca 15 cm höga.

Rutans fyra sidor ska markeras med färg, sågspån, tape eller på annat lämpligt sätt. De fyra linjerna ska dras mellan konernas ytterkanter.

TL rekommenderad kommendering:

Sänd hunden, momentet är slut – hämta hunden.

6. Apportering - Inga ändringar

7. Fritt hopp över hinder - Inga ändringar

8. Fjärrdirigering - Inga ändringar

Klass III

Läggande utgår!

Nytt moment 1: **Sittande i grupp**

Små ändringar i utförande moment 3: **Fritt följ**

Nytt moment 4: **Sättande**

Små ändringar i utförande moment 5: **Inkallande med ställande och läggande**

Nytt utförande moment 6: **Sändande med platsläggande och inkallande**

1. Sittande i grupp

Utförande:

Förarna sätter hundarna bredvid varandra med ca 5 m mellanrum och avlägsnar sig gående ca 20 m och stannar där vända mot och synliga för hundarna. Dessa skall kvarsitta 1 min utan att förflytta sig. Innan föraren lämnar hunden får kommandot "Stanna kvar" användas. På order av tävlingsledaren återgår förarna samtidigt till hundarna.

Uppläggning:

Tiden för momentet tas från det ögonblick förarna intagit sina platser. Momentet bör helst utföras med minst 3 hundar i gruppen. Som rekommendation bör inte momentet genomföras med fler än 8 hundar i gruppen.

Sedan förarna lämnat hundarna, får hundarna inte påverkas genom kommandon, tecken eller dylikt.

TL rekommenderad kommendering:

Koppla loss och stoppa undan kopplet, lämna hundarna, tiden är ute – återgå, moment slut.

2. Platsliggande

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen. Som rekommendation bör inte momentet genomföras med fler än 8 hundar i gruppen.

I övrigt inga ändringar

3. Fritt följ

Hunden ska provas i rak språngmarsch och rak långsam marsch.

4. Sättande

Utförande:

Momentet inleds med fritt följ. På kommando skall hunden snabbt sätta sig. Sättande utförs under gång utan att föraren stannar. Föraren fortsätter gående ca 10 m, gör helt om halt och återgår sedan till hunden på order av tävlingsledaren.

TL rekommenderad kommendering:

Framåt marsch, kommendera (förare går ca 10 m), tack det räcker/helt om halt, återgå, moment slut.

5. Inkallande med ställande och läggande

Utförande:

Hunden lämnas i liggande ställning varefter föraren går **30-35 m** i anvisad riktning.

6. Sändande med platsläggande och inkallande - Inga ändringar

Utförande:

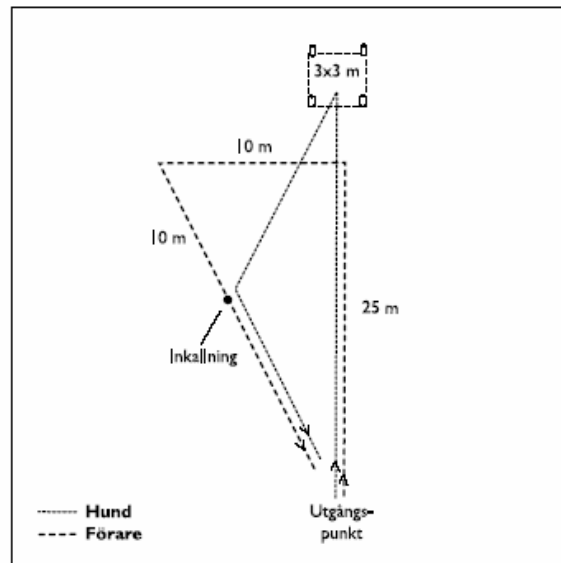
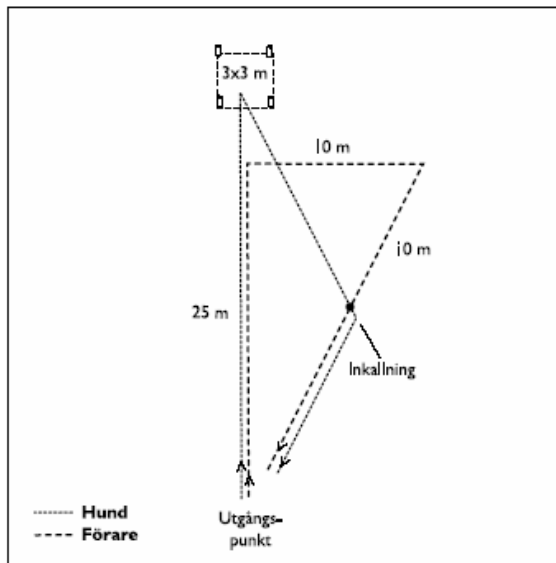
Ekipaget ställer upp på ca 25 m avstånd **mitt för** en markerad ruta 3 x 3 m. På kommando

sänds hunden in i rutan där den nedläggs. Föraren ges sedan order att förflytta sig mot rutan, ca 2 m från denna görs höger alt vänster om marsch och efter ca 10 m på nytt höger alt vänster om marsch mot utgångspunkten. Ca 10 m efter andra höger- alt vänstervändningen inkallas hunden under fortsatt marsch. Vid återkomsten till utgångspunkten **görs halt**.

Uppläggning:

Rutan ska vara 3 x 3 m. Rutans hörn utmärkes med koner. Konerna ska vara **väl synliga för föraren** och ca 15 cm höga.

Rutans fyra sidor ska markeras med färg, sågspån, tape eller på annat lämpligt sätt. De fyra linjerna ska dras mellan konernas ytterkanter.

TL rekommenderad kommandering:

Sänd hunden, framåt marsch, vinkla höger/vänster, vinkla höger/vänster mot utgångspunkt, kalla in, gör halt, moment slut.

7. Apportering och hopp över hinder - Inga ändringar

8. Apportering av metallföremål - Inga ändringar

9. Vittringsprov och apportering - Inga ändringar

Utförande:

Till varje förare överlämnas före moment "Fritt följ" ett apportföremål. Föraren markerar på föremålet sitt startnummer och behåller föremålet tills vittringsprovet. Föraren överlämnar apportföremålet till tävlingsledaren, vilken lägger ut detta tillsammans med 5 identiska föremål ca 10 m från ekipaget. Hunden skall identifiera och apportera förarens föremål.

Uppläggning:

Föremålen ska ha en storlek av 8-10 cm x 2 cm x 2 cm. och **får ej vara färgade eller på annat sätt behandlade**.

Föraren står under utläggningen med ryggen mot apporterna, som **läggs ut i en cirkel med ca 1 m diameter eller på en horisontell linje av ca 2 m längd**.

Tävlingsledaren skall **använda tång** eller liknande för att inte beröra föremålen vid utläggningen. De apportföremål som läggs ut skall för varje ekipage vara nya. Hunden äger rätt att arbeta i maximalt 1 min.

TL rekommenderad kommendering:

Kommendera, vänd dig om, lägg ut pinnarna, vänd om, sänd hund/kommendera, (tänk på att ta tid), **ta föremål, moment slut.**

Efter att TL har tagit förarens pinne, och säger till föraren att vända sig om, föraren får välja om hunden ska följa med eller inte.

TL ska inte vänta ut hund som inte sätter sig, invänta ca 3 sekunder och därefter beordra föraren att ta föremålet oavsett om hunden sitter eller inte.

10. Fjärrdirigering Koeff 4 Maxpoäng 40

Utförande:

Hunden lägges efter tävlingsledarens order, varefter föraren beger sig **ca 10 m från hunden.** Föraren skall sedan, med röst och/eller tecken, 6 gånger kommendera hunden till ställande/sättande/liggande. Föraren återgår till hunden på tävlingsledarens order.

Uppläggning:

Tävlingsledaren, vilken före momentets början placerat sig ca 5 m bakom hunden, anvisar föraren med hjälp av en skylt när och vad hunden skall kommenderas.

Ordningsföljden mellan de olika positionerna bestäms av tävlingsledaren och skall vara lika för samtliga hundar. Sista ställning ska vara liggande.

Tiden mellan tävlingsledarens skiftesbyten skall vara cirka 3 sek.

Linje skall markeras med t ex sågspån, sand, krita eller tape. **Markeringen skall vara bakom hunden.**

TL rekommenderad kommendering:

Lägg hunden, lämna hunden, tack det räcker, vänd skylt i den ordningen du har valt, återgå, moment slut

Bra ordningsföljd på ställningarna:

Sitt-Stå-Ligg – Stå-Sitt-Ligg eller Stå-Sitt-Ligg – Sitt-Stå-Ligg

Elitklass

Viktigt att i Elitklassen markera planens sidor så att domaren kan se om/när ev. en hund lämnar planen. Tänk då på hur "Rutan" i moment 6 placeras, så att hunden ges möjlighet att runda någon av ytterkonerna och inte då hamnar utanför planen. Detta är viktigt då hund som lämnar planen i Elitklass, alltid får en varning.

Ändrat utförande moment 2: **Platsliggande**

Små ändringar i utförande moment 3: **Fritt följ**

Ändrat utförande moment 9: **Vittringsprov**

Ändrat utförande moment 10: **Fjärrdirigering**

1. Sittande i grupp i 2 min - Inga ändringar

På tävlingsledarens order återgår förarna till tävlingsplanen och **ställer upp på linje**, varefter förarna beordras att återgå och ställa upp bredvid sin hund.

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen, men inte med fler än 6.

Vid endast en deltagare och där ej lämpliga hundar finns att använda, får momentet genomföras med endast en hund.

2. Platsliggande i grupp i 4 min med störning

Utförande:

Förarna med hundarna i utgångsställning står på rad med ca 3 m mellanrum. Förarna lägger hundarna en efter en efter order av tävlingsledaren. Förarna går till en plats utom hundarnas synhåll. Hundarna skall kvarligga under 4 min och under denna tid utsätts för störningar, genom att en person "går slalom" mellan dem i båda riktningarna. När tiden är ute beordrar tävlingsledaren förarna att återgå till tävlingsplanen och **ställa upp på linje**. Tävlingsledaren beordrar därefter förarna att återgå och bli stående ca 3 m bakom hundarna, varefter förarna beordras fram till hundarna och **beordras därefter en och en att kommendera upp hundarna till utgångsställning**.

Nedläggande sker från vänster till höger och uppsättande från höger till vänster, så att den som läggs först sätts upp sist och vice versa.

Momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen, men inte med fler än 6.

TL rekommenderad kommendering:

Kommendera, (inte Lagg hund/Sätt upp hund), tiden är ute, återgå och ställ upp på linje (på tidigare anvisad plats, lämpligen i jämnhöjd med planens naturliga gräns), **ställ upp 3 meter bakom, återgå till hundarna**, därefter kommenderas varje ekipage för sig i omvänd ordning, den sista hunden som lades ska sättas upp först.

3. Fritt följ

Utförande:

Fritt följ skall provas i normal marsch, långsam marsch och språngmarsch tillsammans med vändningar till höger och vänster, helomvändningar och halter. Den okopplade hunden skall villigt följa sin förare, gå till vänster om föraren med huvudet eller bogen i höjd med förarens vänstra knä och följa föraren parallellt. När föraren stannar måste hunden omedelbart och utan kommando inta utgångsställning. Föraren skall under momentets genomförande röra sina armar på ett naturligt sätt.

Hunden skall även provas vid förflyttningar från halt 2 till 3 steg i olika riktningar samt i vändningar på stället.

TL info: Språngmarsch med rak halt ska vara med (undantag om underlaget är mycket halt)
Alla vändningar x 2 är borttaget men alla vändningar ska vara med i varje marsch....

4. Stå, sitt och ligg under marsch

Utförande:

Momentet utförs under marsch i en **8 x 8 m fyrkant** med hunden på insidan (vänster varv).

Ställande, läggande och sättande skall ske parallellt med den tänkta linjen mellan hörnen. Hörnen skall utgöras av en 90 graders vinkel och ej "rundas".

TL rekommenderad kommandering:

Kommendera, vid varje ställning, var exakt och TL bör vara mycket "vaken" här och så inte kommanderingen kommer för sent. TL rekommenderas att stå i mitten av rutan för att på så sett ha en bra överblick av momentets utförande. Handtecken är inte tillåtet i detta moment.

5. Inkallande med ställande och läggande

Utförande:

Hunden lämnas i liggande ställning varefter föraren går **30-35 m** i anvisad riktning.

Info tävlande: Vid första inkallningskommandot får hundens namn användas i kombination med kommandot.

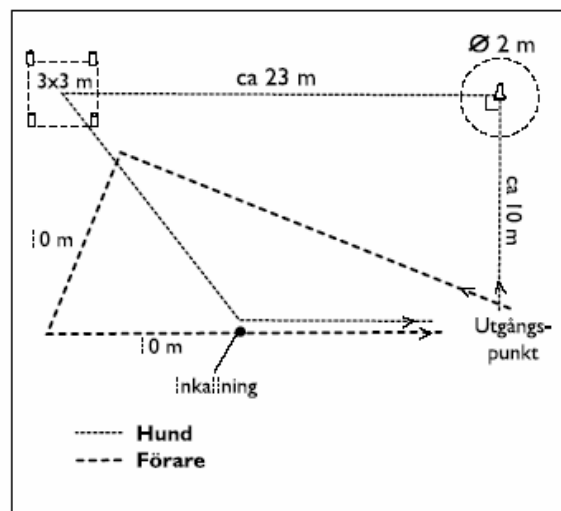
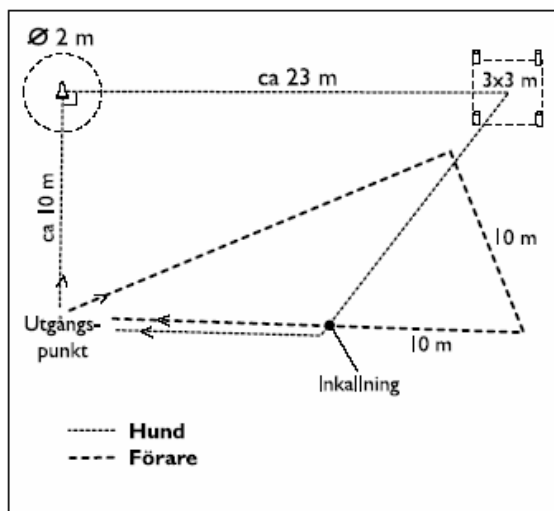
I övrigt inga ändringar

6. Sändande med dirigering, platsläggande och inkallning – Inga ändringar

TL info:

Hunden skall i sin helhet (med alla 4 tassarna) befinna sig inom cirkeln innan föraren beordras att kommendera den mot rutan.

Tävlande info: För att erhålla betyg skall hunden i sin helhet, med undantag för svansen, befinna sig innanför rutan. Hund som korsar rutans gräns före inkallning underkänns i momentet.

7. Apportering med dirigering

Storleken på apporterna skall vara anpassad till hundens storlek, men **föraren äger rätt att välja storlek.**

I övrigt inga ändringar

8. Apportering av metallföremål och hopp över hinder

Upplägning:

Storleken på apporten skall vara anpassad till hundens storlek, men **föraren äger rätt att välja storlek.**

Apport lämnas till föraren **när ekipaget har ställt upp i utgångsställning** framför hindret
I övrigt inga ändringar

9. Vittringsprov och apportering

Utförande:

Innan momentet startar överlämnar tävlingsledaren – utan att vidröra det – ett apportföremål till föraren, som märker det med sitt startnummer. Föraren får hålla i föremålet ca 5 sek.

Föraren avgör om hunden skall vända sig om eller ej.

Info tävlande:

Ges något kommando då hunden är vid apporterna underkänns momentet.

Upplägning:

Föremålen ska ha en storlek av 8-10 cm x 2 cm x 2 cm och **får ej vara färgade eller på annat sätt behandlade.**

Föraren står under utläggningen med ryggen mot apporterna, som läggs ut i en **cirkel** med ca 1 m diameter eller på en **horisontell linje av ca 2 m längd. Lägg apporterna på en linje får emellertid inte förarens apport placeras längst ut.** Apporterna placeras i samma mönster för samtliga hundar men placering av förarens föremål kan variera.

Hunden äger rätt att arbeta i maximalt 0,5 min. Det skall finnas 6 nya föremål för varje startande hund.

TL info: Ge föraren pinnen och lämna en penna (bläck eller blyerts) för märkning av pinnen. Räkna 5 sekunder och ta sen föremålet.

10. Fjärrdirigering

Upplägning:

Ordningsföljden mellan de olika positionerna bestäms av tävlingsledaren och skall vara lika för samtliga hundar.

Tävlingsledaren skall stå så att han/hon ej ser hunden och skall byta skylt med ca 3 sek mellanrum. (ca 5 meter snett framför hund vänd mot föraren, bakom hund med ryggen mot hund och förare)

En gräns markeras genom **en tänkt linje bakom eller framför hunden.**

Varje ställning skall visas 2 gånger och sista ställningen skall vara liggande.

TL rekommenderad kommandering:

Lägg hunden, lämna hunden, tack det räcker, vänd skylt i den ordningen du har valt, återgå, moment slut

Bra ordningsföljd på ställningarna:

Sitt-Stå-Ligg – Stå-Sitt-Ligg eller Stå-Sitt-Ligg – Sitt-Stå-Ligg

Gult resp rött kort

I elitklass tillämpas i enlighet med FCIs regelverk gult och rött kort. Gult kort innebär varning. Rött kort innebär diskvalificering. Domaren kan ge varning (gult kort) på grund av förarens eller hunds uppträdande. Om domaren visar gult kort två gånger innebär det diskvalificering (rött kort).

Gult resp Rött kort, avser elitklass (I enlighet med FCIs regelverk)

Om hunden lämnar föraren under ett moment (**avbryter momentet**) men är kvar på tävlingsplanen, får föraren utan att flytta sig kalla in hunden. Om hunden återvänder på 1:a kommandot ger domaren en varning (visar gult kort) och momentet underkänns, men ekipaget kan fortsätta med nästa moment. Om hunden ej kommer på 1:a kommandot eller beteendet upprepas sker diskvalificering (domaren visar rött kort).

Om hunden **lämnar föraren mellan momenten**, men är kvar på tävlingsplanen får föraren utan att flytta sig kalla in hunden. Om hunden återvänder på 1:a kommandot ger domaren en varning (visar gult kort) och ekipaget kan fortsätta tävlingen. Om hunden ej återvänder på 1:a kommandot eller lämnar en andra gång diskvalificeras ekipaget (domaren visar rött kort).

Om **hunden lämnar tävlingsplanen** diskvalificeras ekipaget (domaren visar rött kort).

Om **hunden uppträder störande** genom ihållande skall eller gnäll kan domaren först ge varning (visar gult kort). Om uppträdandet fortsätter kan domaren diskvalificera hunden genom att visa rött kort. **Samma sak gäller för störande skall och gnäll mellan momenten.**

Den tävlande får **inte** genom klappning eller liknande **uppmuntra** hunden **under** ett moments genomförande. Detta är däremot **tillåtet efter varje avslutat moment**. I fall av **överdriven uppmuntran** (exempelvis lek, hopp i famn, slalom mellan förarens ben etc) kan domaren i elitklass varna föraren genom att visa gult kort. Om en andra incident, som föranleder varning inträffar, visar domaren rött kort och ekipaget diskvalificeras.

Hund som uträttar naturbehov på planen under eller mellan moment i elitklass diskvalificeras. I övriga klasser underkänns "Helhetsintryck" och momentet i fråga.

Tjuvstart

Hund, som i moment där den sändes från förarens sida, tjuvstartar kan i klass I-III tilldelas högst betyg 6, detta under förutsättning att hunden omedelbart låter sig inkallas till sidan igen, annars underkänns den. I elitklass underkänns hunden vid tjuvstart.

Vid hoppmoment där hunden vid tjuvstart har passerat hindret underkännes momentet.